TĂNG CƯỜNG NÂNG CAO NHẬN THỨC VỀ AN NINH PHI TRUYỀN THỐNG QUA MÔN HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG AN NINH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUY NHƠN

Nguyễn Huy Bảo Hoàng
Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh Trường Đại học Quy Nhơn
Email: Nguyenhuybaohoang@qnu.edu.vn

***Tóm tắt**: An ninh phi truyền thống (ANPTT) đang trở thành thách thức lớn đối với sự phát triển bền vững của mỗi quốc gia, đặt ra yêu cầu nâng cao nhận thức và năng lực ứng phó cho sinh viên thông qua giáo dục đại học. Bài viết phân tích vai trò của môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh trong nâng cao nhận thức về ANPTT cho sinh viên Trường Đại học Quy Nhơn, đồng thời đánh giá thực trạng và đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả giáo dục. Nghiên cứu sử dụng phương pháp phân tích, tổng hợp tài liệu kết hợp điều tra bằng bảng hỏi đối với sinh viên đã hoàn thành học phần Giáo dục quốc phòng và an ninh. Kết quả cho thấy phần lớn sinh viên đã có nhận thức bước đầu về ANPTT, song khả năng vận dụng kiến thức vào xử lý các tình huống thực tiễn còn hạn chế. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất bốn giải pháp gồm: đổi mới nội dung chương trình, đổi mới phương pháp giảng dạy, tăng cường hoạt động trải nghiệm và phối hợp các lực lượng giáo dục, đồng thời đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá theo hướng phát triển năng lực. Các giải pháp này góp phần nâng cao chất lượng giáo dục quốc phòng và an ninh, đáp ứng yêu cầu đào tạo nguồn nhân lực có bản lĩnh, trách nhiệm và khả năng thích ứng trước các thách thức an ninh trong bối cảnh mới.*

***Từ khóa:** An ninh phi truyền thống; giáo dục quốc phòng và an ninh; nhận thức; sinh viên; Trường Đại học Quy Nhơn.*

ENHANCING AWARENESS OF NON-TRADITIONAL SECURITY THROUGH THE NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION COURSE AT QUY NHON UNIVERSITY

***Abstract:** Non-traditional security (NTS) has become a major challenge to the sustainable development of every nation, creating an urgent need for higher education institutions to enhance students' awareness and capacity to respond to emerging security threats. This paper analyzes the role of the National Defense and Security Education (NDSE) course in enhancing NTS awareness among students at Quy Nhon University. It also assesses the current situation and proposes solutions to improve the effectiveness of NTS education. The study employed document analysis and synthesis, combined with a questionnaire survey administered to students who had completed the NDSE course. The findings indicate that most students have acquired a basic understanding of NTS issues; however, their ability to apply this knowledge to practical situations remains limited. Based on these findings, the paper proposes four solutions: innovating course content, reforming teaching methods, strengthening experiential learning activities and collaboration among educational stakeholders, and improving assessment practices toward a competency-based approach. These solutions are expected to enhance the quality of National Defense and Security Education and contribute to developing graduates with the competence, responsibility, and adaptability required to address emerging security challenges in the new context.*

***Keywords:** non-traditional security; National Defense and Security Education; awareness; students; Quy Nhon University.*

Nhận bài: 11/06/2026 Phản biện: 11/07/2026 Duyệt đăng: 14/07/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục quốc phòng và an ninh có vai trò quan trọng trong việc bồi dưỡng kiến thức, nâng cao nhận thức và trách nhiệm của công dân đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Nghị định số 116/2007/NĐ-CP ngày 10/7/2007 của Chính phủ về giáo dục quốc phòng và an ninh khẳng định: "Giáo dục quốc phòng và an ninh là bộ phận của nền giáo dục quốc dân, một nội dung cơ bản trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân; là môn học chính khóa trong chương trình giáo dục và đào tạo trung học phổ thông đến đại học và các trường chính trị, hành chính, đoàn thể" (Chính phủ, 2007). Đây là cơ sở pháp lý quan trọng để các cơ sở giáo dục đại học triển khai hiệu quả nội dung GDQP&AN, đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

Cùng với những thách thức an ninh truyền thống, các vấn đề ANPTT đang trở thành nguy cơ hiện hữu, tác động trực tiếp đến sự phát triển bền vững của mỗi quốc gia. Những thách thức như biến đổi khí hậu, dịch bệnh, ô nhiễm môi trường, an ninh mạng, khủng bố, tội phạm xuyên quốc gia, khủng hoảng năng lượng và an ninh nguồn nước đòi hỏi thế hệ trẻ phải có nhận thức đầy đủ và kỹ năng ứng phó phù hợp. Vì vậy, tăng cường lồng ghép nội dung ANPTT trong môn học GDQP&AN tại Trường Đại học Quy Nhơn là yêu cầu cần thiết, góp phần nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm và năng lực của sinh viên trước các thách thức an ninh trong bối cảnh hội nhập và chuyển đổi số.

II. VAI TRÒ CỦA GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TRONG NÂNG CAO NHẬN THỨC VỀ AN NINH PHI TRUYỀN THỐNG CHO SINH VIÊN

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế, các thách thức ANPTT ngày càng tác động sâu rộng đến mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, trong đó có QP&AN. Không chỉ ảnh hưởng đến môi trường hòa bình, ổn định và phát triển của đất nước, các nguy cơ như an ninh mạng, biến đổi khí hậu, dịch bệnh, khủng bố, tội phạm công nghệ cao và tội phạm xuyên quốc gia còn đặt ra yêu cầu đổi mới tư duy trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân và thế trận an ninh nhân dân. Điều này đòi hỏi công tác giáo dục, đặc biệt là GDQP&AN, phải chú trọng trang bị cho sinh viên kiến thức, kỹ năng và ý thức chủ động ứng phó với các thách thức an ninh trong tình hình mới.

Nhận thức rõ yêu cầu đó, Đảng và Nhà nước đã sớm đưa nội dung ANPTT vào các chủ trương, định hướng về bảo vệ Tổ quốc. Ngay từ Nghị quyết số 08-NQ/TW ngày 17/12/1998 của Bộ Chính trị khóa VIII, các yếu tố đe dọa đến an ninh quốc gia đã được nhận diện, trong đó có những nguy cơ thuộc lĩnh vực ANPTT. Quan điểm này tiếp tục được bổ sung, phát triển trong các Văn kiện Đại hội XI, XII và được nhấn mạnh tại Đại hội XIII của Đảng. Văn kiện Đại hội XIII khẳng định: "Những vấn đề toàn cầu như: bảo vệ hòa bình, AN con người, thiên tai, dịch bệnh, AN xã hội và ANPTT, nhất là AN mạng, biến đổi khí hậu, nước biển dâng, ô nhiễm môi trường... tiếp tục diễn biến phức tạp" đồng thời chỉ rõ "Những vấn đề ANPTT ngày càng đa dạng, phức tạp, tác động mạnh mẽ". Trên cơ sở đó, Đại hội xác định nhiệm vụ "sẵn sàng ứng phó hiệu quả các thách thức AN truyền thống và ANPTT", đồng thời yêu cầu tiếp tục hoàn thiện chính sách, pháp luật về quốc phòng và an ninh, bảo đảm an ninh mạng, an ninh kinh tế, an ninh thông tin, chủ động hợp tác quốc tế nhằm xử lý hiệu quả các vấn đề ANPTT và bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tập 1).

Những định hướng trên cho thấy ANPTT không còn là vấn đề riêng của một quốc gia mà đã trở thành thách thức chung của cộng đồng quốc tế. Các nguy cơ như dịch bệnh, biến đổi khí hậu, ô nhiễm môi trường, tội phạm mạng hay khủng hoảng năng lượng có phạm vi ảnh hưởng rộng, vượt qua biên giới lãnh thổ và tác động trực tiếp đến sự phát triển bền vững của mỗi quốc gia. Vì vậy, nâng cao nhận thức của thế hệ trẻ về ANPTT là yêu cầu cấp thiết nhằm xây dựng nguồn nhân lực có khả năng thích ứng, chủ động phòng ngừa và tham gia giải quyết các vấn đề an ninh trong bối cảnh mới.

Đối với sinh viên, môn học GDQP&AN giữ vai trò quan trọng trong việc hình thành nhận thức đúng đắn về các nguy cơ ANPTT. Thông qua nội dung giảng dạy, sinh viên không chỉ được trang bị kiến thức về đường lối quốc phòng, an ninh của Đảng và Nhà nước mà còn có điều kiện tiếp cận những vấn đề thực tiễn như an ninh mạng, phòng, chống tội phạm công nghệ cao, bảo vệ môi trường, phòng chống thiên tai, dịch bệnh và các nguy cơ xuyên quốc gia khác. Qua đó, sinh viên từng bước nâng cao khả năng nhận diện, phân tích và xử lý thông tin, tránh bị tác động bởi các nguồn tin sai lệch, xuyên tạc trên không gian mạng, đồng thời nâng cao ý thức trách nhiệm trong bảo vệ lợi ích quốc gia và giữ gìn an ninh, trật tự xã hội.

Thực tiễn cho thấy, một bộ phận sinh viên hiện nay vẫn chưa có nhận thức đầy đủ về ANPTT; kỹ năng khai thác, kiểm chứng và sử dụng thông tin trên môi trường số còn hạn chế, dẫn đến nguy cơ tiếp nhận hoặc lan truyền các thông tin không chính thống, ảnh hưởng đến nhận thức và hành vi. Điều này đặt ra yêu cầu cần tiếp tục đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy môn GDQP&AN theo hướng tăng cường giáo dục về ANPTT, gắn lý luận với các tình huống thực tiễn và những vấn đề đang đặt ra trong đời sống xã hội. Đối với Trường Đại học Quy Nhơn, việc lồng ghép nội dung ANPTT vào môn học GDQP&AN sẽ góp phần nâng cao nhận thức, bản lĩnh chính trị và trách nhiệm công dân của sinh viên, giúp người học chủ động ứng phó với các thách thức an ninh trong thời đại số, đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

III. THỰC TRẠNG

Để đánh giá thực trạng nhận thức của sinh viên về ANPTT, nhóm tác giả tiến hành khảo sát bằng bảng hỏi đối với 250 sinh viên thuộc các khóa đã hoàn thành học phần GDQP&AN tại Trường Đại học Quy Nhơn trong năm học 2024–2025. Nội dung khảo sát tập trung vào ba nhóm tiêu chí: (1) mức độ nhận thức về ANPTT; (2) khả năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn; (3) nhu cầu tăng cường nội dung ANPTT trong môn học GDQP&AN.

Bảng 1. Kết quả khảo sát nhận thức của sinh viên về ANPTT năm 2025 (n = 250)

Nội dung khảo sát	Đồng ý (%)	Không đồng ý (%)
Hiểu khái niệm an ninh phi truyền thống	64,8	35,2
Nhận biết được các nguy cơ ANPTT hiện nay	76,0	24,0
Được tiếp cận nội dung ANPTT trong môn GDQP&AN	71,2	28,8
Có khả năng nhận diện tin giả, thông tin xấu độc trên mạng	48,4	51,6
Tự tin xử lý các tình huống liên quan đến ANPTT	42,8	57,2
Mong muốn tăng cường nội dung ANPTT trong học phần GD-QP&AN	92,4	7,6

Kết quả khảo sát cho thấy phần lớn sinh viên đã có nhận thức ban đầu về ANPTT. Có 64,8% sinh viên cho rằng bản thân hiểu khái niệm ANPTT và 76,0% nhận biết được một số nguy cơ như an ninh mạng, biến đổi khí hậu, dịch bệnh, tội phạm công nghệ cao và ô nhiễm môi trường. Điều này phản ánh việc lồng ghép các vấn đề ANPTT trong môn học GDQP&AN bước đầu đã góp phần nâng cao nhận thức của người học.

Tuy nhiên, nhận thức chưa chuyển hóa tương xứng thành năng lực thực tiễn. Chỉ 48,4% sinh viên cho biết có khả năng nhận diện tin giả và các thông tin xấu độc trên không gian mạng, trong khi tỷ lệ tự tin xử lý các tình huống liên quan đến ANPTT chỉ đạt 42,8%. Kết quả này cho thấy kiến thức của sinh viên chủ yếu dừng ở mức nhận biết, chưa hình thành đầy đủ kỹ năng phân tích, đánh giá và ứng phó trước các tình huống phát sinh trong môi trường số cũng như trong đời sống xã hội.

Một kết quả đáng chú ý là 92,4% sinh viên mong muốn tăng cường nội dung ANPTT trong chương trình GDQP&AN. Điều này phản ánh nhu cầu học tập xuất phát từ chính người học trước những biến động của bối cảnh hội nhập, chuyển đổi số và các nguy cơ an ninh ngày càng đa dạng. Qua trao đổi trực tiếp, nhiều sinh viên đề xuất tăng cường các chuyên đề về an ninh mạng, kỹ năng nhận diện thông tin sai lệch, ứng phó với thiên tai, dịch bệnh, bảo vệ môi trường và diễn tập xử lý tình huống thay vì chỉ tiếp cận nội dung lý thuyết.

Từ góc độ tâm lý giáo dục, kết quả khảo sát cho thấy tồn tại khoảng cách giữa nhận thức và hành vi ứng phó của sinh viên đối với các vấn đề ANPTT. Điều này đặt ra yêu cầu đổi mới nội dung và phương pháp giảng dạy môn GDQP&AN theo hướng lấy người học làm trung tâm, tăng cường học tập trải nghiệm, phân tích tình huống, mô phỏng và thảo luận nhóm nhằm phát triển đồng thời nhận thức, thái độ và kỹ năng hành động. Đây cũng là cơ sở thực tiễn quan trọng để đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả giáo dục nhận thức về ANPTT cho sinh viên Trường Đại học Quy Nhơn trong thời gian tới.

IV. GIẢI PHÁP NÂNG CAO NHẬN THỨC VỀ AN NINH PHI TRUYỀN THỐNG THÔNG QUA MÔN HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUY NHƠN

4.1. Đổi mới nội dung môn học theo hướng tăng cường giáo dục về ANPTT

Kết quả khảo sát cho thấy đa số sinh viên đã có nhận thức bước đầu về ANPTT, tuy nhiên mức độ hiểu biết còn chưa toàn diện và khả năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn còn hạn chế. Một trong những nguyên nhân là nội dung ANPTT trong môn học GDQP&AN hiện mới được lồng ghép ở một số bài học, chưa được xây dựng thành hệ thống kiến thức xuyên suốt. Vì vậy, đổi mới nội dung chương trình theo hướng tăng cường giáo dục ANPTT là giải pháp có ý nghĩa quan trọng nhằm nâng cao nhận thức và năng lực thích ứng của sinh viên trước các thách thức an ninh trong bối cảnh mới.

Việc đổi mới cần tập trung rà soát, cập nhật chương trình GDQP&AN theo hướng bổ sung các nội dung phù hợp với thực tiễn như an ninh mạng, bảo vệ dữ liệu cá nhân, phòng chống tin giả, biến đổi khí hậu, an ninh môi trường, an ninh nguồn nước, an ninh y tế và an ninh con người. Quá trình tích hợp phải bảo đảm tính khoa học, không làm thay đổi mục tiêu của học phần mà hướng tới mở rộng nhận thức của sinh viên về mối quan hệ giữa quốc phòng, an ninh truyền thống với các thách thức an ninh mới. Đồng thời, các chuyên đề cần được cập nhật thường xuyên gắn với tình hình trong nước, quốc tế và đặc điểm của địa phương, giúp sinh viên hiểu rõ hơn những nguy cơ có thể tác động trực tiếp đến đời sống, học tập và nghề nghiệp trong tương lai.

Bên cạnh việc bổ sung kiến thức, nội dung giảng dạy cần tăng cường các ví dụ, tình huống thực tiễn và các vụ việc điển hình để sinh viên có điều kiện phân tích, đánh giá và vận dụng kiến

thức vào giải quyết vấn đề. Cách tiếp cận này không chỉ giúp người học tiếp thu kiến thức một cách chủ động mà còn góp phần hình thành ý thức trách nhiệm, nâng cao khả năng phòng ngừa và ứng phó với các nguy cơ ANPTT. Văn kiện Đại hội XIII của Đảng cũng xác định cần chủ động ứng phó hiệu quả với các thách thức an ninh truyền thống và phi truyền thống, coi đây là một trong những yêu cầu quan trọng trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc hiện nay. Do đó, việc đổi mới nội dung môn học GDQP&AN theo hướng tích hợp giáo dục ANPTT sẽ góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, đáp ứng yêu cầu đào tạo nguồn nhân lực có bản lĩnh, trách nhiệm và năng lực thích ứng trong bối cảnh hội nhập và chuyển đổi số.

4.2. Đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng phát triển năng lực nhận thức và kỹ năng ứng phó với ANPTT

Kết quả khảo sát cho thấy mặc dù sinh viên đã được tiếp cận các nội dung về ANPTT trong môn GDQP&AN, nhưng khả năng vận dụng kiến thức để xử lý các tình huống thực tiễn còn hạn chế. Điều này cho thấy phương pháp giảng dạy hiện nay vẫn chủ yếu theo hướng truyền thụ kiến thức, chưa tạo nhiều cơ hội để sinh viên rèn luyện tư duy phản biện và kỹ năng giải quyết vấn đề. Vì vậy, đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát triển năng lực là yêu cầu cần thiết nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục ANPTT.

Giảng viên cần tăng cường áp dụng các phương pháp dạy học tích cực như thảo luận nhóm, phân tích tình huống, dạy học theo dự án và mô phỏng các tình huống thực tế về an ninh mạng, tin giả, thiên tai, dịch bệnh hoặc ô nhiễm môi trường. Việc gắn nội dung bài học với các sự kiện đang diễn ra sẽ giúp sinh viên chủ động phân tích nguyên nhân, đánh giá tác động và đề xuất giải pháp xử lý, từ đó hình thành năng lực tư duy, khả năng hợp tác và kỹ năng ứng phó trước các nguy cơ ANPTT.

Bên cạnh đó, cần đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số trong giảng dạy thông qua việc sử dụng học liệu điện tử, video tình huống, các nền tảng học tập trực tuyến và công cụ tương tác nhằm tăng tính trực quan và hứng thú học tập. Đồng thời, hình thức kiểm tra, đánh giá cần chuyển từ đánh giá kiến thức sang đánh giá năng lực, chú trọng khả năng vận dụng kiến thức vào giải quyết các vấn đề thực tiễn. Theo UNESCO (2017), giáo dục cần hướng tới phát triển các năng lực cốt lõi như tư duy phản biện, giải quyết vấn đề và trách nhiệm công dân để người học có khả năng thích ứng với những thách thức của thế kỷ XXI. Vì vậy, đổi mới phương pháp giảng dạy sẽ góp phần nâng cao nhận thức, kỹ năng và trách nhiệm của sinh viên trong phòng ngừa, ứng phó với các thách thức ANPTT.

4.3. Tăng cường hoạt động trải nghiệm và phối hợp các lực lượng giáo dục trong nâng cao nhận thức về ANPTT

Nhận thức về ANPTT của sinh viên không chỉ được hình thành thông qua các giờ học chính khóa mà còn chịu ảnh hưởng từ môi trường giáo dục và các hoạt động trải nghiệm thực tiễn. Kết quả khảo sát cho thấy phần lớn sinh viên mong muốn được tăng cường các nội dung về ANPTT, đồng thời có thêm cơ hội rèn luyện kỹ năng xử lý các tình huống thực tế. Do đó, việc đa dạng hóa các hoạt động giáo dục ngoài lớp học là giải pháp cần thiết nhằm củng cố kiến thức và chuyển hóa nhận thức thành hành động.

Trường Đại học Quy Nhơn cần phát huy vai trò của Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên trong việc tổ chức các diễn đàn, tọa đàm, cuộc thi tìm hiểu, sinh hoạt chuyên đề và các chiến dịch truyền thông về an ninh mạng, phòng chống tin giả, bảo vệ môi trường, phòng chống thiên tai và ứng phó với biến đổi khí hậu. Các hoạt động cần được thiết kế theo hướng tăng cường sự tham gia của sinh viên thông qua thảo luận, xử lý tình huống và đề xuất giải pháp đối với những vấn đề an ninh đang đặt ra trong thực tiễn. Bên cạnh đó, nhà trường cần tăng cường phối hợp với các cơ quan quân sự, công an, lực lượng phòng cháy, cứu nạn cứu hộ và các chuyên gia trong lĩnh vực an ninh mạng, môi trường để tổ chức các buổi báo cáo chuyên đề, diễn tập hoặc tham quan thực tế. Những hoạt động này sẽ giúp sinh viên có điều kiện tiếp cận thực tiễn, nâng cao kỹ năng nhận diện nguy cơ và ý thức trách nhiệm đối với cộng đồng.

Theo Kolb (1984), tri thức được hình thành hiệu quả thông qua quá trình trải nghiệm, phản tư và vận dụng vào các tình huống mới. Vì vậy, kết hợp giữa giáo dục chính khóa với các hoạt động trải nghiệm và sự phối hợp của các lực lượng giáo dục sẽ góp phần nâng cao nhận thức, hình thành kỹ năng và xây dựng thái độ chủ động của sinh viên trong phòng ngừa, ứng phó với các thách thức ANPTT.

4.4. Đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá theo hướng phát triển năng lực nhận thức về ANPTT

Kiểm tra, đánh giá là khâu quan trọng trong quá trình dạy học, có tác động trực tiếp đến động cơ, thái độ và kết quả học tập của sinh viên. Tuy

nhiên, việc đánh giá trong môn GDQP&AN hiện nay chủ yếu tập trung vào kiểm tra kiến thức lý thuyết, chưa chú trọng đánh giá khả năng vận dụng kiến thức để giải quyết các vấn đề thực tiễn liên quan đến ANPTT. Điều này khiến sinh viên có xu hướng học để đáp ứng yêu cầu thi, chưa thực sự quan tâm đến việc hình thành kỹ năng và năng lực ứng phó trước các thách thức an ninh trong cuộc sống.

Để khắc phục hạn chế này, cần đổi mới hình thức kiểm tra, đánh giá theo hướng phát triển năng lực. Bên cạnh các bài kiểm tra viết, giảng viên có thể sử dụng các hình thức đánh giá như phân tích tình huống, thuyết trình, sản phẩm học tập theo nhóm, dự án nhỏ hoặc bài tập vận dụng gắn với các vấn đề như an ninh mạng, phòng chống tin giả, bảo vệ môi trường, ứng phó với thiên tai và biến đổi khí hậu. Đồng thời, cần xây dựng các tiêu chí đánh giá cụ thể đối với năng lực nhận diện vấn đề, tư duy phản biện, kỹ năng hợp tác và đề xuất giải pháp, qua đó phản ánh đúng mức độ hình thành năng lực của người học thay vì chỉ đánh giá khả năng ghi nhớ kiến thức.

Bên cạnh đó, nhà trường cần khuyến khích sinh viên chủ động tự học và tự nghiên cứu thông qua các chuyên đề, cuộc thi học thuật, diễn đàn trực tuyến hoặc các hoạt động tìm hiểu về ANPTT. Việc kết hợp giữa đánh giá của giảng viên với tự đánh giá và đánh giá đồng đẳng sẽ góp phần phát huy tính tích cực, tự giác của sinh viên trong quá trình học tập. Theo Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), đổi mới kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực là một trong những giải pháp quan trọng nhằm nâng cao chất lượng giáo dục đại học. Vì vậy, đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá không chỉ góp phần nâng cao hiệu quả giảng dạy môn GDQP&AN mà còn thúc đẩy sinh viên chủ động hình thành nhận thức, kỹ năng và trách nhiệm đối với các vấn đề ANPTT trong bối cảnh hiện nay.

V. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh các thách thức ANPTT ngày càng gia tăng và tác động sâu rộng đến mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, việc nâng cao nhận thức cho sinh viên thông qua môn học GDQP&AN có ý nghĩa quan trọng trong đào tạo nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Kết quả nghiên cứu cho thấy sinh viên Trường Đại học Quy Nhơn đã bước đầu nhận thức được tầm quan trọng của các vấn đề ANPTT, tuy nhiên khả năng vận dụng kiến thức để nhận diện, phân tích và xử lý các tình huống thực tiễn vẫn còn hạn chế. Điều này đòi hỏi quá trình giảng dạy môn học cần tiếp tục được đổi mới cả về nội dung, phương pháp, môi trường giáo dục và công tác kiểm tra, đánh giá theo hướng phát triển năng lực người học.

Bốn giải pháp được đề xuất trong nghiên cứu có tính kế thừa và bổ trợ lẫn nhau, hướng tới mục tiêu nâng cao hiệu quả giáo dục nhận thức về ANPTT cho sinh viên, góp phần hình thành tư duy phản biện, ý thức trách nhiệm và năng lực thích ứng trước các thách thức an ninh trong bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập quốc tế. Đây cũng là cơ sở để các cơ sở giáo dục đại học tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện chương trình và tổ chức giảng dạy môn GDQP&AN theo hướng gắn lý luận với thực tiễn, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). Thông tư số 08/2021/TT-BGDĐT ngày 18/3/2021 ban hành Quy chế đào tạo trình độ đại học.

Chính phủ. (2007). Nghị định 116/NĐ - CP của Chính phủ về QP&AN. Hà Nội.

Đảng Cộng sản Việt Nam. (2021). Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII. NXB Chính trị quốc gia Sự thật. Hà Nội

Kolb, D. A. (1984). Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development. Prentice Hall.

UNESCO. (2017). Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives. Paris: UNESCO.